

Kommissorium for Forfatningskommissionen

Da Inatsisartut og Naalakkersuisut har besluttet at der skal udarbejdes en forfatning, nedsættes en forfatningskommission. Forfatningskommissionen skal udarbejde et forslag til forfatning, der i sin helhed skal præsenteres, når kommissionen har færdiggjort sit arbejde.

Forfatningskommissionen sammensættes med et ønske om en politisk repræsentation af alle partier i kommissionen. Fagkundskab og kvalificeret viden om vores land skal ligeledes inddrages i arbejdet med at skrive forslaget til forfatning.

Forfatningsudkastet skal udfærdiges med henblik på, at forfatningen bliver den demokratisk vedtagne mest grundlæggende lov for Grønland, når Grønland træder ud af rigsfællesskabet.

Der er mellem Den danske Regering og Grønlands Selvstyre enighed om, at det tilkommer det grønlandske folk at afgøre, hvorvidt Grønland ønsker selvstændighed.

Forfatningskommissionens arbejde

Forfatningskommissionen skal udarbejde forslag til Grønlands forfatning i to tempi, hvor den ene del af forfatningen skal kunne træde i kraft under selvstyret og supplere den danske riges grundlov for så vidt angår Grønland, indenfor rammerne af det danske rige. Den anden del af forfatningen skal først træde i kraft, når Grønland træder ud af grundloven og det danske rige, og det grønlandske folk danner sin egen selvstændige stat.

Det er op til forfatningskommissionen at vurdere og afgøre, om der skal udarbejdes alternative bestemmelser for samme lovgivningsområde i forfatningsudkastet. Således at der for det samme område i forfatningen er bestemmelser, der gælder under perioden i det danske rige, og nye bestemmelser der er klar til at træde i stedet, når selvstændighed indtræder. Eller for eksempel, at der for hvert område i forfatningen blot udfærdiges én bestemmelse. Nogle bestemmelser vil træde i kraft under perioden i det danske rige, og de resterende bestemmelser vil træde i kraft, når selvstændigheden i Grønland indtræder.

Forfatningskommissionen skal involvere Justitsministeriet i det grønlandske forfatningsarbejde, således at det sikres, at Justitsministeriet løbende kan vurdere udkast til de bestemmelser til forfatningen, som skal gælde under Selvstyret. Herved sikres, at denne del af forfatningsudkastets indhold kan rummes indenfor grundlovens rammer. Kommissionen afgør, hvorledes Justitsministeriets involvering skal foregå.

Forfatningskommissionen skal desuden udfærdige udkast til bestemmelser, der muliggør vores lands indtrædelse i et mellemstatsligt samarbejde, såsom indgåelse af en Free association aftale med en anden stat, når Grønlands selvstændighed er indtrådt.

Forfatningskommissionen tilrettelægger selv sit arbejde, herunder muligheden for nedsættelse af arbejdsgrupper. Kommissionen kan indhente ekspertise og oplysninger fra centraladministrationen, fra civilsamfundet og fra kilder udenfor landet til brug for sit arbejde – både på fast basis og ad hoc.

Forfatningskommissionen kan have legitime behov for at afholde fortrolige møder, hvor diskussioner kan føres, og spørgsmål kan fremsættes frit. Hensynet til offentlighedens og Inatsisartuts involvering må dog også veje tungt for at give større medejerskab af det endelige forfatningsudkast.

Forfatningskommissionens sammensætning

Forfatningskommissionen skal bestå af syv medlemmer, og kommissionen sammensættes, så alle partier, som har opnået valg til Inatsisartut, er repræsenteret. Partierne repræsenteres forholdsmæssigt efter partiernes størrelse i Inatsisartut efter det til en hver tid seneste Inatsisartut-valg. Det betyder, at ændringer i sammensætningen af Inatsisartut mellem valg ikke vil medføre ændringer i sammensætningen af forfatningskommissionen.

Partierne indstiller egne medlemmer af Inatsisartut til Forfatningskommissionen. Medlemmer af Naalakkersuisut kan ikke indstilles til Forfatningskommissionen. Medlemmerne af kommissionen skal godkendes af Naalakkersuisut efter høring af Inatsisartuts ad hoc-udvalg "Udvalget vedrørende Forfatningskommissionen".

Blandt de indstillede medlemmer udpeger det parti, der fik flest stemmer ved seneste Inatsisartut-valg, formanden for Forfatningskommissionen, og kommissionens næstformand udpeges af det næststørste parti i Inatsisartut.

Hvis et medlem af Forfatningskommissionen ikke genopstiller eller ikke opnår genvalg til Inatsisartut ved et Inatsisartut-valg, må medlemmet udtræde af kommissionen, og et nyt medlem udpeges. Hvis særlige hensyn taler herfor, kan et parti dog vælge at genindstille et ikke-genvalgt Inatsisartut-medlem til kommissionen. Medlemmet kan fortsætte i kommissionen, hvis dette godkendes af kommissionens formandskab og Naalakkersuisut. Hvis kommissionens formandskab udtræder af Inatsisartut, vil det alene være Naalakkersuisut, der i givet fald vil skulle godkende, at disse (formand og næstformand for kommissionen) kan forsætte.

Kommissionens medlemmer modtager ikke vederlag, ud over Inatsisartut-vederlaget. Kommissionsmedlemmer, som ikke modtager Inatsisartutvederlag (eller eventuel eftervederlag) vil heller ikke modtage vederlag for kommissionsarbejdet.

Medlemmer af Forfatningskommissionen skal arbejde uafhængigt af eksterne interesser.

Tilforordnede til Forfatningskommissionen

Naalakkersuisut kan udpege to til fire faste tilforordnede til Forfatningskommissionen.

Forfatningskommissionen kan udpege to til fire faste tilforordnede til Forfatningskommissionen, hvorefter formandskabet for kommissionen orienterer Naalakkersuisut. Oppositionen gives mulighed for at indstille en af disse tilforordnede.

Det skal tilstræbes, at de tilforordnede tilsammen besidder en bred vifte af relevante kompetencer, herunder (men ikke kun) juridisk ekspertise.

Andre sagkyndige, det være sig repræsentanter/eksperter fra offentlige instanser, interesseorganisationer, lokale folkevalgte eller andre ressourcepersoner, kan deltage på ad hoc-basis i kommissionsarbejdet på formandskabets invitation.

Tilforordnede skal bidrage med deres faglige viden og erfaring i kommissionsarbejdet, men kan ikke deltage i den endelige beslutningstagning om indhold i forfatningsudkastet.

Tilforordnede udskiftes som udgangspunkt ikke efter et valg til Inatsisartut.

Borgerinddragelse

Forfatningskommissionen skal under sit virke nå ud til alle landsdele såvel fysisk som elektronisk. Kommissionen skal sørge for at møde befolkningen, præsentere foreløbige overvejelser og få umiddelbare reaktioner på nogle af de faktuelle og principielle emner samt værdimæssige overvejelser, som kommissionen beskæftiger sig med.

Kommissionen kan beslutte at arrangere en konference for at indhente viden og inspiration udefra, men også for at få diskuteret grundlæggende relevante statsretlige emner, principper og værdier og medvirke til i højere grad at introducere overvejelserne omkring disse til offentligheden.

Alle borgere, herunder børn, unge og voksne, har ret til at indsende forslag til Forfatningskommissionen. Medlemmer af kommissionen, formandskabet og tilforordnede kan beslutte at tage et sådant forslag op i kommissionen, hvis forslaget er egnet til videre behandling i kommissionen.

Kommissionen skal oprette en hjemmeside, hvor offentligheden blandt andet kan læse alle borgernes indsendte forslag.

Sekretariat for Forfatningskommissionen

Forfatningskommissionen opretter et dedikeret sekretariat af passende størrelse til servicering af kommissionen i kommissionens arbejde. Forfatningskommissionen ansætter sekretariatschefen for sekretariatet efter høring af Naalakkersuisut.

Der er op til Forfatningskommissionen at tilrettelægge sit arbejde, herunder at beslutte hvor Forfatningskommissionens sekretariat skal placeres.

Tidsramme

Det tilstræbes, at Forfatningskommissionen afslutter sit arbejde og fremlægger sin betænkning indeholdende et forslag til forfatning indenfor en tidshorisont på to til tre år fra sin nedsættelse. Der er mulighed for, at kommissionen kan få forlænget sin

arbejdsperiode, hvis dette bliver nødvendigt. En forlængelse skal godkendes af Naalakkersuisut.

Finansiering

Forfatningskommissionen, herunder sekretariatet for kommissionen, finansieres gennem egen hovedkonto på finansloven (hovedkonto 73.03.01). Etableringen af kommissionens sekretariat, samt finansiering af kommissionens arbejde, herunder sekretariatsbistand og rejser afholdes indenfor denne ramme.